

jilnici. Kajti povsod ima Hrvat svoje prste zraven. Še enkrat: Hrvat odstopil!

O župniku Ogrizeku, zdaj v Dramljah prinašamo že dalje časa dopise, ki so od prve do zadnje črke istiniti in se dajo s pričami in akti pred sodnijo dokazati. Ogrizek na te dopise doslej ni imel drugega odgovora, nego da je imenoval našega dopisnika „na umu bolanega...“ Lep duhovnik, kaj! Opozarjamo cerkveno oblast na to dejstvo, ki gotovo ni v prid sveti katoliški veri! Ako pa to ne bi izdalo, no potem bodedo tudi v nemških listih povedali, kakšni duhovniki se nahajajo na Spodnjem Štajerskem...

Iz sv. Jurja ob Pesnici se nam poroča čudne stvari o tamošnjem župniku Zemljiču. Ta blagoslovljeni gospod menda misli, da je vladar ne samo čez duše, temveč tudi čez trupla svojih faranov. Na binkoštno nedeljo je stalo več mož na šolskem prostoru v bližini cerkve in čakalo maše. Kar nakrat pride župnik iz zakristije in prične može psovati ter jih na neotesan način v cerkev naganjati. No, g. Zemljič, malo olike, malo boljših manir bi si že lahko priučili v teku let, posebno pa manir proti tistim, ki vzdržujejo cerkev in plačujejo duhovnike. Pri prejšnjemu župniku se je vedno zazvonilo, kadar je nehala pridiga in pričela maša. Zakaj se je to odpravilo? Ali hočete postati Vi, g. župnik, za priganjača? No, z surovostjo menda ne bodedo veri veliko pomagali!

Iz sv. Antona sl. g. nam piše prijatelj: Čudno mi se zdi, da vam ni nič znano o potenciranem svetniku Martinu Košar v Slavšini. Beračil je celo zimo in nabiral po Slov. goricah in po Murskem polju darove za spomenik sv. Jožefa, katerega so postavili 17. maja pri sv. Andražu. Koliko je Košar nafehtal, se ne da dognati, pač pa je cela obitelj Košarjeva imela celo zimo gostijo doma. To je bilo življenje kakor v kakem gradu. Sedaj se govori, da je baje svetnik Košar imel opraviti neko dekle, se ve, da iz gole pobožnosti. Morda izvemo kaj zanimivega.

Grozna nevihta je divjala, kakor se nam poroča iz Lahoneca pri Ormužu, 16. t. m. Gromelo in bliskalo je strašno in strela je udarila v hišo g. Vodopitza. Zgorelo je vse poslopje. Dež pa se je tako vtil, da so ljudje mislili, da bode vse potovljeno. Hvala Bogu, da le toče ni bilo, kajti vse drugo človek že se pretrpi.

Krava ukradena je bila posestniku Andreju Požun v Čalnici.

Sleparka. Neka neznana sleparka ogoljufala je trgovca Lukesch v Mariboru za blago v vrednosti 28 kron.

Požar. 5. t. pogorela je hiša in gospodarsko poslopje posestnika Simona Hornigg v sv. Miklavžu. Kmalu je došla požarna bramba iz Pobrežja in rešila živino ter razne predmete in sosedna, s slamo krita poslopja.

Srebrno poroko praznovala sta graščinski obskrbnik g. Karl Schatt in njegova soproga g. Roza. Čestitamo!

Življenje rešil. V Glinaki pri Celju je opazil 11. t. m. zutraj ob 3. uri neki voznik, da stoji hiša F. Jesernika v plamenih. Voznik je mislil, da so ljudje že zgoreli. Trkal je in posestnik in njegova žena sta prišla iz hiše ter opazila nesrečo. Še kratak čas in bila bi se zadušila. Kmalu potem je padla hiša skupaj.

Ubilo je zidarja Jurja Pokarec. Mož je hotel čez Dravo v Zavrč. Ko je na bregu čolnarja klical, pričela se je nakrat zemlja pomikati. Poharec je skočil nazaj, da ne bi padel v reko. Tam je bila neka po vodi hudo poškodovana hišica, ki se je v tem hipu podrla in ubila Pohareca. Mrliča so pripeljali v Zavrč.

Nemška šola v Slov. Bistrici je zdaj razven notranjih uredb popolnoma zgrajena. Vkljub nasprotnišnemu navalu se je torej vse posrečilo. Čast vrlim naprednim možem!

Vlak povozil je v Št. Ilju sl. g. 8-letnega učenca Menhardta. Fantič je šel čez progo, ko je ravno brzovlak pridrdral. Bil je takoj mrtov.

Iz Koroškega.

Sovrašstvo! Tako strupenega sovrašstva kakor ga gojijo gotovi duhovniki, bi pač ne pričakovali niti od slehernega pagana. Prijatelj nam piše iz Maria-Elenda: „Že več let sem imel priložnost, da opazujem romarje v binkoštnih na našem božjem potu. Letos me je pa nekaj pre-

zenilo: Dve skupini romarjev z okroglo 100 osebami so šli 10. t. m. z molitvijo, petjem, zastavami in križi skozi vas. Ali čudom čuda, zronjenja ni bilo slišati. Vsi drugi romarji, ki so šli doslej skozi našo vas, so bili sprejeti z zvonjenjem, pridigami, žegni, mašami itd. Ti pa ne! Vprašal sem, kaj je na tem in izvedel sem, da so romarji nemški Štajerci... Naš znani češki župnik Drunecky je tako strupeni sovražnik Nemcev, da niti romarjem ne zaprinee. Naravnost protiverško je to postopanje! Župnik zvišuje nemškim romarjem pristojbine, jim prepove nemško cerkveno petje pri maši in jih sploh na neznoosni način muči ter šikanira. Ljudje se čez to nekrščansko župnikovo postopanje hudo jezijo. Kajti nemški romarji so jim donajali vedno veliki dobiček, medtem ko so kranjski romarji naravnost šiba za vas. In zdaj se bodejo nemški romarji polagoma izogibali naše vasi... Tako nam piše prijatelj. Mi k temu le pristavimo, da je ta župnik Drunecky tisti mož, ki je pustil zaradi nemškega napisa trikrat križ iz groba neke revne mrtve izrgati. Ta mož, kateremu niti grob ni svet, seveda tudi ne more imeti spoštovanja do verskega čuta drugih. Cerkvena oblast naj napravi red!

Štrajk v Bistrici v Rožu je pričel 2. junija. Delavci industrijske družbe so pričeli stavkati. Bili so člani neke klerikalne delavske zveze iz Kranjskega, ki je poslala tudi več hujskajočih duhovnikov v Bistrico, da bi spravila nesrečne delavce v štrajk. Dne 10. t. je končal štrajk, ker so pričeli delavci pod starimi pogoji in brez vsega dobička zopet delati... Mi gotovo nismo sovražniki tega, da si delavci izboljšajo svoj položaj. Ali ta štrajk kaže, kako daleč zabrede delavstvo, ako posluša gonji klerikalnih hujskacev. Morda bi se delavci na drugi način kaj pridobili. Ali črna banda jih je izrabljala v svoje politične namene in reveži čutijo zdaj to na lastnem telesu. Kdo jim bode zdaj izgubljeni denar povrnil? Kdo bode delavcem in njih lačnim otrokom grižljaj kruha povrnil, ki so ga jim črnhu iz ust odrgali? Vedno pravijo klerikalci, da vodijo delavce; ja seveda, za nos jih vodijo.

„Ofer“ je „ofer“. V Meiseldingu je hotel vreči neki pridni hlapec krajcar v cerkveno nabiralnico. Med drobižom pa je imel tudi 20 kronski dukat in v naglici je tega notri vrgel. Pozneje je opazil to zmoto. Šel je ves prestrašen k župniku in ga prosil, naj mu da denar nazaj. Ali župnik najprve tega na noben način ni hotel storiti. Šele pozneje se je omehčal in je dal hlapcu — 19 K nazaj; 1 K pa je obdržal. Hlapec je revež, ki si služi kruh z delom, cerkev pa ima le na Avstrijskem čez 800 milijonov kron premoženja...

Kaznovani kaplan. Kaplan v St. Martinu pri Wolfsbergu, znani klerikalni hujskac Tomaž Klampferer je klamfal toliko časa laži čez posestnika Taschlja, da ga je ta tožil. Bojeviti in srboriti kaplanče je bil obsojen na 50 kron globe in plačilo stroškov.

V Rožeku (Rosegg) priredi tamošnja podružnica „Südmärker“ v nedeljo 21. t. m. v gostilni g. Lauthner večjo veselico (Sonnwendfeier) pri kateri bode sodelovalo i pevsko društvo iz Veldna. Pripravljene so razne zabave. Vstopnina pa je 40 h.

Požar. Dne 12. t. m. ob 10. uri je pričelo v stopah za smrekovo skornjo goret. Pribitela je takoj gutštanjska požarna bramba in obvarila nadaljno razširjenje ognja. Neslo je več 100 metrov visoko žareče šindelje. Gospodar pogorišča Pugaršeg stanuje v Pamečah.

Strela je udarila v cerkev v Pusarnicu in zažgala papirnate rože na glavnem oltarju. K areči se je razširjenje ognja preprečilo.

Utenil je otrok posestnika Benedikta v Melahu. 4 letni dečko se je igral ob bregu, padel v vodo in utonil.

Po svetu.

Ljubi „Štajerc“! K nekemu madžaronakemu sodniku sta prišla svoj čas dva prepirajoča se kmeta. Prvi je tožil: „Moj sosed pelje s svojim vozom čez moje polje in mi dela s tem veliko škodo. Tega ne morem trpeti“. Sodnik: „Ti imaš prav!“ — Obtoženi kmet je dejal: „Na drug način ne morem priti na svoje polje. Poleg tega mi je izrecno dovoljeno, vo-

ziti tako in stoji to tudi v zemljiški knjigi se požlaht Sodnik: „No, ti imaš prav“. Zdaj se vnašči vnovič pogovor pandur in reče: „Ja, gospod se večkrat obdava vendar ne moreta imeti prav“. In tretji, ki je bil jako naglo, kot so vsled suše, reče: „Ti imaš prav“.

Naturni zakladi severne Amerike izgubljamo, polagoma. Pred kratkem je trdil predsednik Roosevelt, da je že čas blizu, ko ne bode več v žarih državah več zemlje brez gospodarja. Čeli so Amerikanci svoje gospodarstvo v kantskim gozdnim bogastvom. Danes je v Ameriki senvica gozdov porabljenih. Ko se je začelo kopstvo v Ameriki, je bilo toliko premožnih v nobeni drugi državi. Istotako je stala železno rudo. Danes pa se že prorokuje, da v dotednem času konec za premožnih v Velikanske množice olja in plina so večji porabljene. Kmetijstvo je pričelo v Ameriki doslej neobdelani zemlji. Ali zemljo se je izkoriščalo in danes gre vse nazaj.

Duhovnika umoril! Iz Vipave na Kranjsko se poroča grozni zločin. Te dni je prišel mladi mož v Vipavo. V krčmi je povpraševal natanko o razmerah v tamošnjem farozu. Kmalu potem je šel tudi v faroz. Ker so dekle žale ropot, prišle so v sobo in našle sivlase dehanta Matijo Erjavca v svoji krvi na tleh. Morilec je pobil dehanta z velikim kamenjem in vzel potem škarje ter ga nečloveško razsarsil. Potem je zbežal. Prizadel si je tudi večjo rano na roki. Zasedovali so, ali niso mogli dobiti. Morilec je šel namreč v Trst, kjer je popaval z nekim tovarišem. Oropal je namreč župniku tudi nekaj denarja. V Trstu ga je policija prišla. Morilec je 26-letni ključar Viktor Pangers.

Smrt na morju. Na obrežju Kogshima na Japonskem se je potopilo vsled groznega viharja 50 ribiških bark. Utonilo je 350 oseb.

„So ljudje, ki ne vpijejo samo „živio“, temveč mislijo tudi visoko. Zato naj padejo meje, glavne meje, ki ločijo mene od tebe, nas od vas, deano od levega... Ljudstvo, puško vnu, naj bode gealo te jubilejne slavnosti. In ljudstvo smo mi, mi vsi, — ustanovitelji, varuhi, vzdrževalci države smo mi, mi vsi, mi ljudstvo! Nečem zmanjšati slave naših starodavnih plemenitajskih družin, čeprav je čas marsikaj spreminil. Ali jaz vidim tudi zgraditelja naših melet in trgov, pevca, skromnega rokodelca, bogatega trgovca, meščanskega bojevnika, vojaka proti turškimi napadi, — vedno zvestega in vedno močnega — viteza ljudstvo! Iz tebe, domača gruda, sesa vse svojo moč, kar je velikega! Ti, zaustavonoša ljudstvo, vodiš velikajavnostni spreved, resnični, sveži, nebarvani spreved“...

K. Linhart.

Gospodarske.

Preščipavanje trnega mladja. — Pri navadni vzgoji na palce in napejalce skušati moramo izbrabiti na palcu dve čim bolj krepki mladiki, ki bosta služila za les v prihodnjem letu. Vse drugo mladje se mora zgoraj tretjega ali četrtega lista nad gromdom preščipniti, ker bi v nasprotnem slučaju jemalo onim dveh mladikam moč. Navadno poženejo preščipane mladike iz zakotnih oči nove poganke. Tudi te poganke je treba prikrajšati, ker bi tudi oni jemali za prihodnje leto namenjenim mladikam redilne snovi. Zakotnih poganek ni dobro odstraniti koj pri stareji mladiki, ker požene v takem slučaju oko, ki se nahaja poleg zakotnika ali bastarda, kakor ga naši ljudje imenujejo. Bolje je, ako preščipnemo zakotne poganke nad prvim listom. S tem dobimo na tri nekoliko več listja, obenem pa ne silimo glavnih oči brezpotrebno poganjati. Osobito je to važno na onih mladikah, ki so namenjene za napejalce. Oči, ki poženejo že letos, ne bodo prihodnje leto rodile. Pa tudi, če so oči na mladiki preveč razvite, ni dobro, ker v zimi lahko pozebejo.

Kaj storiti, ako se v zeleno cepljena trta ni prijela? Človek pride včasih v pravo zadrego, ker ne zna, kaj bi bilo boljše, trto v novič cepiti ali pa pustiti, da rastejo divji poganke. Ako obira poganke in se trta tudi v drugo ne prime, potem je ob trto, v nasprotnem slučaju zamudi za eno leto Dober svet je tu dosti vreden. Mi delamo tako: Ako spoznamo dovolj rano (okoli 10. junija), da se ni trta prijela, požlahti se na isti mladiki kot prej v drugo, če se pa vidi neuspeh bolj pozno, potem je boljše pustiti trto, da se prsto razvija. Ako zraste do prve polovice julija dovolj krepko in se da do tega časa lubad na mladikah privzdigniti,